

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ МАРКЕТИНГ ТА МЕНЕДЖМЕНТ»

Пестун І. В., Бабічева Г. С., Чегринець А. А.

Національний фармацевтичний університет

fmm@nuph.edu.ua

В умовах сьогодення розвиток вищої освіти в Україні спрямований на гармонізацію національних та міжнародних стандартів вищої освіти, що, в свою чергу, вимагає від науково-педагогічних працівників опанування і впровадження сучасних педагогічних технологій особистісно-орієнтованого спрямування [4, 5]. Нині актуальним постає питання розробки методів навчання, які сприятимуть загальному розвитку особистості здобувача, формуванню його світоглядної культури, індивідуального досвіду, творчості та відповідних професійних компетентностей [3]. Особистісно-орієнтований підхід набуває особливого значення в процесі підготовки спеціалістів фармації.

Метою даної роботи є обґрунтування актуальності використання принципів особистісно-орієнтованого навчання при викладанні дисципліни «Фармацевтичний маркетинг та менеджмент».

Впровадження новітніх технологій у навчальний процес завжди вважалося прогресивним кроком і підвищувало мотивацію до навчання. Сьогодні до інноваційних технологій можна віднести і використання комп'ютерних моделюючих систем, і впровадження ситуаційних, так званих, кейсових технологій, і моделювання професійних ситуацій за допомогою ділових ігор, і вирішення фахових задач за допомогою комплексного використання знань із загальноосвітніх та фахових дисциплін [2, 4]. Проведені соціологічні дослідження різних форм і методів викладання свідчать, що засвоєння матеріалу лекції складає 20 %, лекції з використанням наукових джерел підвищує даний показник до 30 %, лекція з використанням аудіовізуальних засобів дає 50 % сприйняття інформації, дискусія – 70%, гра – 90 % [6].

На кафедрі фармацевтичного маркетингу та менеджменту Національного фармацевтичного університету викладається понад 40 дисциплін за 8 спеціальностями. Більшість дисциплін є теоретичними за своїм змістом та формою. Як відомо, студенти більш мотивовані до навчання, коли дисципліна цікава. Тому педагогічна майстерність викладача і грамотний сучасний формат проведення занять забезпечують високу ефективність засвоєння теоретичного матеріалу. За таких умов, викладачі нашої кафедри, постійно впроваджують і намагаються активно використовувати сучасні педагогічні технології під час

викладання дисциплін, особливо це стосується профільної дисципліни «Фармацевтичний маркетинг та менеджмент».

Особистісно-орієнтований підхід при вивченні фармацевтичного маркетингу та менеджменту реалізується за рахунок розробки професійно-орієнтованих ситуацій, максимально наближених до практичної фармації. Провідними сучасними педагогічними технологіями, які на сьогодні активно застосовуються на нашій кафедрі, є ділові та рольові ігри, проектні технології, тренінги, кейс-технології, дискусії, що активізують розумово-пізнавальну діяльність та формують навички міжособистісного спілкування. Особистісно-орієнтоване навчання вимагає більш глибокого залучення здобувачів вищої освіти до навчального процесу, а, отже, стимулює їх до самопізнання, самовиховання та самовдосконалення.

Ділові ігри та професійні тренінги – це ігрові заняття, які розвивають теоретичне та практичне мислення майбутнього спеціаліста. Виконуючи роль, яка передбачена сценарієм, у студента підвищується мотивація у навчанні, він набуває досвід пізнавальної та професійної діяльності. Під час ділових ігор створюється такий емоційний настрій та атмосфера, яка підвищує зацікавленість до проблеми, що вирішується; активізується творча атмосфера, забезпечується високий рівень сформованості професійних умінь та навичок. Слід також зауважити, що студентам дуже подобається виконувати ролі керівників різних структурних підрозділів та підприємств, наприклад, начальника відділу маркетингу або завідувача аптеки чи директора фармацевтичного заводу. Підвищується їх самооцінка, і відповідно, активізуються процеси творчого мислення.

Серед сучасних педагогічних технологій особливе місце посідають тренінгові. Перевага тренінгу перед традиційними формами навчання в тому, що за короткий відрізок часу, необхідний для одержання повноцінного результату, формуються знання, уміння та навички, співробітництво між колегами, багатоваріантність у вирішенні завдань, критичне мислення тощо. Ігровий момент занять, акценти на вирішення практичних завдань сприяють мобілізації здібностей всіх учасників тренінгу.

Варто зазначити, що заняття, які проходять у формі ігор, тренінгів або дискусій (змагань), завжди дуже подобаються студентам. Теоретичний матеріал краще запам'ятовується, час заняття спливає дуже швидко у невимушеній дружній атмосфері. Більшість студентів завжди висловлюють подяку за цікаві заняття та з нетерпінням чекають на нові. На жаль, враховуючи особливості тематичного наповнення програми з дисципліни «Фармацевтичний маркетинг та менеджмент», не завжди є можливість проведення таких сучасних інтерактивних занять. Проте викладачі все ж таки намагаються кожне заняття зробити

неординарним, цікавим та професійно-орієнтованим. Тільки за умов готовності викладачів до впровадження активних методів навчання можна забезпечити очікуваний результат – постійну позитивну динаміку у вивченні навчальних дисциплін, формування професійної компетентності майбутніх фахівців фармації.

Таким чином, використання особистісно-орієнтованих методів навчання при викладанні дисципліни «Фармацевтичний маркетинг та менеджмент» створює необхідні умови для розвитку творчих здібностей здобувачів, бажання вдосконалювати власний професійний рівень, формування професійно важливих і особистісних якостей, вміння орієнтуватися в нових ситуаціях, знаходити нові підходи до вирішення професійних ситуацій та узагальнення власного досвіду. Впровадження сучасних педагогічних технологій, реалізація особистісно-орієнтованого підходу у професійній фармацевтичній освіті буде сприяти досягненню головної мети – підготовці кваліфікованих спеціалістів фармації, конкурентноспроможних, здатних ефективно працювати на рівні світових і європейських стандартів, готових до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності.

Перелік літератури

1. Види педагогічних технологій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy 2.
2. Кайдалова Л. Г. Інноваційні технології в підготовці майбутніх фахівців охорони здоров'я / Л. Г. Кайдалова // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 берез. 2015 р., м. Суми. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – Т. 1. - С. 230-232. 4
3. Кайдалова Л. Г. Педагогічні технології в системі фармацевтичної освіти / Л. Г. Кайдалова // Досвід та проблеми впровадження кредитно-модульної системи навчання у ВМ(Ф)НЗ України. – Тернопіль, 2008. – С. 9-10. 3
4. Постоюк Н. Активні методи навчання майбутніх фахівців освітньої сфери у працях українських учених-педагогів / Н. Постоюк, І. Рабчун // Педагогіка. – 2018. – № 2 (8). С.57-59.
5. Про вищу освіту [Текст] : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556 VII // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 63. – С. 17-28.
6. Сучасні освітні технології та методи їх використання в навчальному процесі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://vseosvita.ua/library/sucasni-osvitni-tehnologii-ta-metodi-ih-vikoristanna-v-navcalnomu-procesi-50986.html>. 1.